

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

ዝክረ ሕግ ZIKRE HIG

Of the Council of the Amhara National Regional State
in the Federal Democratic Republic of Ethiopia

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት
ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

Issued under the auspices of the
Council of the Amhara National
Regional State

✉ 1324
ያንዱ ዋጋ 29.90 ብር
Unit Price Birr 29.90

ማዕጠኑ

አዋጅ ቁጥር 225/2007 ዓ.ም

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የህገ
መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ ለማቋቋምና
የአሰራር ስርዓቱን ለመወሰን የወጣ አዋጅ

Content

Proclamation No.225/2015

A Proclamation Issued to Establish the
Council of Constitutional Inquiry and
Determine the Procedure of the Amhara
National Regional State

አዋጅ ቁጥር 225/2007 ዓ.ም

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የህገ
መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ ማቋቋሚያና
የአሰራር ስርዓቱን መወሰኛ አዋጅ

Proclamation No.225/2015

The Amhara National Regional State Council
of Constitutional Inquiry Establishment and
Determination of Its Work Procedure
Proclamation

በክልሉ የህጎች ሁሉ የበላይ የሆነውን የተሻሻለው
የአማራ ብሔራዊ ክልል ሕገ መንግሥት በተሟላ
መንገድ ስራ ላይ ማዋል በክልሉ ለተጀመረው
ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ግንባታ፣ ልማትና ሰላም
ቀጣይነት አስተማማኝ ዋስትና እንደሚሆን
የታመነበት በመሆኑ፤

WHERE AS, It has been believed that the revised
Amhara National Region's Constitution , that is a
rule of law in the region , to be effective completely ,
a confidential guarantee for the commencement to
build democratic system, development and peace
sustainability in the region;

የሕገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ የብሄራዊ ክልሉን ሕገ መንግሥትን ለመተርጎም ሥልጣን ለተሰጠው ኮሚሲዬን ሕገ መንግሥታዊ ጉዳዮችን እያጣራ እንዲያቀርብ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ 71 ንዑስ ቁጥር /1/ መሰረት የተቋቋመ በመሆኑ፤

አጣሪ ጉባዔው በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ 72 መሰረት ሕገ መንግሥታዊ ጉዳዮችን የማጣራት ሥልጣን የተሰጠው በመሆኑና ለሕገ መንግሥት ትርጉም ጉዳዮች የተቀላጠፈና ውጤታማ ምላሽ ለመስጠት የሚያስችል አደረጃጀት እና አሰራር እንዲኖረው በማስፈለጉ፤

የአማራ ብሄራዊ ክልል ምክር ቤት በተሻሻለው የብሄራዊ ክልሉ ህገ መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3 /1/ መሠረት የሚከተለውን አውጇል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “ የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የህገ መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ማቋቋሚያና የአሰራር ስርዓት መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 225 /2007 ” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል ፡፡

2. ትርጓሜ

1. የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

ሀ. “ሕገ መንግሥት” ማለት የተሻሻለው የአማራ ብሄራዊ ክልል ህገ መንግስት ሲሆን ማሻሻያዎቹን ይጨምራል ፤

ለ. «የህገ መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ» ማለት ከዚህ በኋላ አጣሪ ጉባዔ እየተባለ የሚጠራውና በሕገ-መንግስቱ አንቀጽ 71 ንዑስ አንቀጽ /1/ መሰረት የተቋቋመው አካል ነው ፡፡

WHERE AS, the Council of Constitutional inquiry is established, pursuant to sub-article /1/ of Article /71/ of the constitution, to investigate and submit constitutional inquiry to the commission, that is vested with power to interpret the national regional constitution;

WHERE AS, it is necessary to have orgnization and work procedure, that shall enable to prompt and render effective response, to the constitution interpretation inquiries and the council of inquiry, is vested with power to investigate constitutional inquiries, pursuant to Article /72/ of the constitution;

NOW, THEREFORE, in accordance with the provision of Article /49/ sub –article 3/1/ of the revised constitution of the National Region, it is hereby proclams as follows.

PART ONE

General

1. Short Title

This proclamation may be cited as “the Amhara National Regional State Council of Constitutional Inquiry Establishment and Determination of its Work Procedure Proclamation No 225/2015.”

2. Definition

Unless the Context otherwise requires, in this proclamation:

- “Constitution” means the Revised Amhara National Regional State Constitution, that shall include ammendments;
- “Constitutional Interpretation Commisson” means /hereafter called the “Commission”/ is an established organ, pursuant to sub –article /1/ of Article /70/ of the stitution;

ሐ. “ምክር ቤት” ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት ነው፤

መ. “ አፈ ጉባኤ” ማለት የዚህ ምክር ቤት አፈ ጉባኤ ነው ፤

ሠ. “የመንግሥት አካል” ማለት የክልል ሕግ አውጪ፣ ሕግ አስፈጻሚ ወይም ሕግ ተርጓሚ አካል ነው ፤

ረ. “ንዑስ አጣሪ ኮሚቴ” ማለት ከአጣሪ ጉባኤ አባላት መካከል ከሶስት የማያንሱ አባላትን አካቶ የሚደራጅ ኮሚቴ ነው ፤

ሰ. ”ጽ/ቤት” ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት የአጣሪ ጉባኤውን ስራዎች እንዲያከናውን ሃላፊነት የተሰጠው የአማራ ክልል ምክር ቤት ጽ/ቤት ቤት ነው ፤

ሸ. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው ፤

ቀ. “የመጨረሻ ውሳኔ” ማለት ታይቶ ያለቀና ይግባኝ የሌለው ውሳኔ ነው ፤

2. ማንኛውም በወንድ ጾታ የተገለፀው የሴትንም ያካትታል ፡፡

ክፍል ሁለት

ስለ ህገ መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ

መቋቋም፣ ተጠሪነት፣ አደረጃጀትና

ስልጣን

3. ስለ መቋቋምና ተጠሪነት

1. የአማራ ብሔራዊ ክልል ህገ-መንግስታዊ ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ ከዚህ በኋላ “አጣሪ ጉባኤው” እየተባለ የሚጠራው በህገ-መንግስቱ አንቀጽ 71 ንዑስ አንቀጽ /1/ የተቋቋመው አካል ነው ፡፡

c. “Council” means the Council of Amhara National Region;

d. “Speaker” means the speaker of this council;

e. “Govenmental Body “ means regional legislative , executive or judicial organ;

f. “Sub-Inquiry Committee” means a committee that shall be organized among council Inquiry members, and their number shall not be less than three.

g. “Office” means the Amhara National Regional secretariat, that has been rendered a responsiblity to perform the council of inquiry works, pursuant to this proclamation ;

h. “Person” means a natural or a juridical person;

i. “ The Last Decision” means a decision that is finally investigated and not having an appellate.

2. Any provision stipulated in masculine geneder shall also incorporate the feminine geneder.

PART TWO

Establishment, Accountability, Organization

and Power of the Council of Consitutional

Inquiry

3.Establishment and Accountabiliti

1. The Amhara National Regional State Council of Inquiry of Constitutional Affairs /hereafter called “the council of inquiry” is the established organ, pursuant to sub –article /1/ of Article /71/ of the Constitution.

2. የጉባኤው ተጠሪነት ለኮሚሲዬን ይሆናል፡፡

4. የአጣሪ ጉባኤው የአባላት ጥንቅር

አጣሪ ጉባኤው የሚከተሉት አስራአንድ አባላት ይኖሩታል፡-

1. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ንግሥት
----- ሰብሳቢ
2. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ምክትል ንግሥት----- ምክትል ሰብሳቢ
3. በርዕሰ መስተዳድሩ አቅራቢነት በብሄራዊ ክልሉ ምክር ቤት የሚሾሙ በሙያ ብቃታቸውና በስነምግባራቸው የተመሰከረላቸው ስድስት የሕግ ባለሙያዎች ----- አባላት፤
4. በአፈ ጉባኤው አቅራቢነት ከክልሉ ምክር ቤት አባላት መካከል በምክር ቤቱ የሚሠየሙ ሶስት ተወካዮች ---- አባላት ፡፡

5. የአጣሪ ጉባኤው ስልጣንና ተግባር

አጣሪ ጉባኤው በዚህ አዋጅ መሠረት የሚከተሉት ዝርዝር ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ 72 ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት ሕገመንግሥታዊ ጉዳዮችን ያጣራል፤ ሕገመንግስቱን መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በጉዳዩ ላይ የራሱን የውሳኔ ሃሳብ አዘጋጅቶ ለኮሚሲዬን ያቀርባል፤
2. ጉዳዩ የሕገመንግስት ትርጉም የማይስፈልገው ሆኖ ባገኘው ጊዜ ሕገመንግስቱን መተርጎም አስፈላጊ አይደለም የሚል ውሳኔ ይሰጣል፤

2. The council shall be accountable to the commission.

4. Members Composition of the Council of Inquiry

The council of inquiry shall have the following eleven members:

1. president of the regional supreme court.....chairperson
2. Vice president of the regional supreme courtvice chairperson
3. Six legal professionals that are witnessed with their professions efficiency and code of conduct, shall be appointed with the national regional council, submitted with the head of the region members.
4. Three representatives among members of the council of the region shall be nominated by the council, submitted with the speakermembers.

5. Powers and Duties of the Council of Inquiry

The council of inquiry shall have the following particular powers and duties, pursuant to this proclamation:

1. Pursuant to sub-article /1/ of Article /72/ of the constitution, the council of inquiry shall investigate constitutional issues; when it finds necessary to interpret the constitution, it shall submit to the commission by preparing its own recommendation on the issue;
2. Where it finds unnecessary to interpret the issue of the constitution, it shall render a decision that it is unnecessary to interpret the constitution;

3. የጉባዔውን ዓመታዊ የስራ ክንውን እና ሪፖርት ለኮሚሲዮኑ ያቀርባል፤
4. የሚመራበትን ስነስርዓት አዘጋጅቶ ለኮሚሲዮኑ ያቀርባል፤ ሲፀድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤
5. ከሕገ መንግሥት ትርጉም ጋር በተያያዘ በኮሚሲዮኑ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡
6. የጽሕፈት ቤት ሃላፊ የጉባዔውን ድጋፍና ክትትል ስራዎች አስመልክቶ የሚያቀርበውን የአሰራር ስርዓት ማንዋል ያፀድቃል፤

6. የአጣሪ ጉባዔው አባላት የሥራ ዘመን

1. የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ የስራ ዘመን እንደቅደም ተከተሉ የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ኘፌዚዳንትነት እና ምክትል ኘፌዚዳንትነት የሚያገለግሉበት የስራ ዘመን ይሆናል፡፡
2. በክልሉ ምክር ቤት የሚወከሉ የአጣሪ ጉባዔው አባላት የስራ ዘመን የክልሉ ምክር ቤት የስራ ዘመን ይሆናል ፡፡
3. በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር አቅራቢነት የሚሾሙ የአጣሪ ጉባዔው አባላት የስራ ዘመን አምስት ዓመት ይሆናል፡፡
4. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ እና /3/ ድንጋጌዎች ቢኖሩም በክልሉ ምክር ቤት የሚወከሉት ሆኑ በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር አቅራቢነት የሚሾሙት የጉባዔው አባላት ለድጋሚ የአገልግሎት ዘመን ሊመረጡ ይችላሉ፡፡

3. submit annual performance and report of the council to the commission;
4. Submit to the commission by preparing its own management; and, shall implement upon approval;
5. perform other duties, rendered by the commission, in relation with constitutional interpretation;
6. approve the manual of procedure, that the head of the office submits, with regard to works of support and follow up of the council.

6. Term of Office of the Council of Inquiry

Members

1. Term of office of the chairperson and vice chairperson of the council of inquiry shall be the term of office of the regional supreme court's president and vice president respectively;
2. Term of office of members of the council of inquiry , that shall be represented by the regional council, shall be the term of office of the council of the region;
3. Term of office of members, of the council of inquiry that shall be appointed, submitted by the head of the region , shall be five years;
4. Notwithstanding sub –article /2/ and /3/ of this Article provisions, members of the council that shall be represented by the council of the region, as well as, appointed with the submission of the head of the region , may be elected for the second time;

7. የአጣሪ ጉባዔው አባላት የአገልግሎት ክፍያ

1. የአጣሪ ጉባዔው አባላት በጉባዔው ስብሰባ ላይ ለተገኙባቸው ቀናት እና በአባልነታቸው ለሚሰጡት ተጨማሪ አገልግሎት ተመጣጣኝ የውሎና የትራንስፖርት አበል ይከፈላቸዋል፡፡ ዝርዝሩ ጉባኤው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል ፡፡

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ድንጋጌ ቢኖርም በንዑስ አጣሪ ኮሚቴው ውስጥ እንዲሰሩ የተሰየሙ የጉባዔ አባላት በዚህ የኮሚቴ ስራቸው ምክንያት ተጨማሪ የውሎ አበል እና የትራንስፖርት አበል ተከፋይ አይሆኑም፡፡

8. የአጣሪ ጉባዔው አባላት ከሃላፊነት ስለሚነሱበት

1. የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ እንደቅደም ተከተሉ ከክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ንግድና ንግድና ምክትል ንግድና ምክትል ሽራጭ ካልተነሱ በስተቀር ከሃላፊነታቸው አይነሱም፡፡

2. ከአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ በስተቀር ማንኛውም የጉባዔ አባል የስራ ዘመኑ ከማለቁ በፊት በወከለው ወይም በሾመው አካል ከሃላፊነቱ ሊነሳ ይችላል ፡፡

3. ከአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ በስተቀር ማንኛውም የአጣሪ ጉባዔው አባል በሚከተሉት ምክንያቶች ከሃላፊነቱ ሊነሳ ይችላል፡-

ሀ.በፈቃዱ ከሃላፊነቱ ለመነሳት በወከለው ወይም ለሾመው አካል ጥያቄ ሲያቀርብ፡፡

7. Service Charge for Members of the Council of Inquiry

1. Members of the council of inquiry shall be entitled for proportional per diem and transport allowance to the days of meeting, and rendering additional service, due to membership, the particulars shall be determined by directives that the council shall issue;

2. Notwithstanding sub-article/1/ of this Article, members of the council that have been nominated to work in sub-council of inquiry, shall not be entitled for additional per diem and transport allowance, in case of their participation through this sub –council of inquiry.

8. Removal of Members of the Council of Inquiry from their Responsibilities

1. Chairperson and vice chairperson, of the council of inquiry shall not be removed from their responsibilities, unless removed from their appointment of president and vice president of the supreme court of the region respectively;

2. Any member of the council may be removed from his responsibility by the body that represented or appointed him, prior to the end of the term of office, with the exception of president and vice president of the council of inquiry;

3. With the exception of president and vice president of the council of inquiry, any member of the council of inquiry may be removed from his responsibility by the following cases:

a. Where he requests removal from his own initiation, for body that represented or

appointed him;

ለ. የዲሲፕሊን ጥፋት መፈጸሙ ወይም ጉልህ የሆነ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና ያነሰው መሆኑ በአጣሪ ጉባዔው ተረጋግጦ በክልሉ ምክር ቤት በአብላጫ ድምጽ ሲፀድቅ ነው ፡፡

9. የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ ስልጣንና ተግባር

1. የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ ጉባዔውን የመምራት፣ የአባላቱን ተግባራት የማቀናጀት፣ የጉባዔው ስራዎች ውጤታማና ቀልጣፋ እንዲሆኑ አስፈላጊውን እርምጃ የመውሰድ ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡፡

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ፡-

ሀ. የአጣሪ ጉባዔውን ስብሰባ ይጠራል፣ በጉባዔው መመሪያ መሰረት ስብሰባውን ይመራል፣

ለ. ለአጣሪ ጉባዔው በቀጥታ ወይም በንዑስ አጣሪ ኮሚቴ አማካኝነት የቀረቡለትን ጉዳዮች በአግባቡ ለአባላት መድረሳቸውን ያረጋግጣል፣

ሐ. ከንዑስ አጣሪ ኮሚቴ የቀረበ ጉዳይ ከአጣሪ ጉባዔው አባላት መካከል እንደአስፈላጊነቱ በጉዳዩ ላይ አስተያየት እንዲቀርብ ወይም ረቂቅ የውሳኔ ሃሳብ እንዲዘጋጅ ሊያደርግ ይችላል፣

መ. የአጣሪ ጉባዔውን መመሪያዎችና ሥነ ሥርዓት ያከብራል፣ ያስከብራል፣

ሠ. የአጣሪ ጉባዔውን አባላት ጥቅማ ጥቅም ለአጣሪ ጉባዔው በማቅረብ ያጸድቃል፣

b. Where it is ensured, that he commits discipline offence or lacks magnificent work skills and prompt, by the council of inquiry, and it shall be approved by majority vote of the council of the region.

9. Powers and Duties of the Council of Inquiry

1. The chaiperson of the council of inquiry shall have powers and duties to direct the council, integrate members' activities and take necessary measures to be effective and prompt the activities of the council;

2. Without prejudice to the general provision of sub-article /1/ of this Article , chairperson of the council of inquiry:

a. call for a meeting of the council of inquiry , direct the meeting, pursuant to directives of the council;

b. ensure the submitted cases, directly to the council of inquiry or incase of sub-inquiry committee, that shall be reached for members properly;

c. may cause the preparation of recommendation or appropriate draft suggestion be made, by some of the members on matters presented to the council of inquiry by sub-inquiry committee;

d. Respect and cause to respect directives and procedure of the council of inquiry.

e. submit benefits , of members of the council of inquiry to the council of inquiry , and cause to be approved;

ረ. የአጣሪ ጉባዔው አባላት መንደሩ ሲያጋጥም በዚህ አዋጅ መሰረት ከጉባዔው ሃላፊነት በተነሳ አባል ምትክ ተተኪ አባል እንዲሾም ወይም እንዲወከል ለሚመለከተው አካል ጥያቄ ያቀርባል፤

ሰ. በዚህ አዋጅ ለጉባኤ ከተሰጠው ሃላፊነት ከንውን ጋር በተያያዘ ጽ/ቤቱን በበላይነት ይመራል፤ ይቆጣጠራል፤

ሸ. የአጣሪ ጉባዔውን ውሳኔዎች ለሚመለከታቸው አካላት እንዲተላለፉ ያደርጋል፤

ቀ. የአጣሪ ጉባዔውን ዓመታዊ የሥራ ክንውን ሪፖርት ለኮሚሲዮኑ ያቀርባል፡፡

10. የአጣሪ ጉባዔው ምክትል ሰብሳቢ ስልጣንና ተግባር

የጉባኤው ምክትል ሰብሳቢ፡-

1. የጉባዔው ሰብሳቢ በማይኖርበት ጊዜ ተክቶ የጉባኤውን ሥራዎች በበላይነት ያከናውናል ፤
2. በሰብሳቢው ወይም በአጣሪ ጉባዔው ተለይተው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል ፡፡

11. ጊዜያዊ ሰብሳቢ ስለመሰየም

የአጣሪ ጉባኤው ምክትል ሰብሳቢ በማይኖርበት ወይም ሰብሳቢውን ተክቶ ሊሰራ በማይችልበት ጊዜና ሁኔታ ከጉባኤው አባላት መካከል ለጊዜው ስራውን የሚመራ ሰው በኮሚሲዮኑ ሰብሳቢ አማካኝነት ይወከላል ፡፡

- f. where members of the council of inquiry is unfullfilled, submit a request to the pertinent body, that the substitute shall be appointed or represented , instead of the removed member from the responsibility of the council, pursuant to this proclamation;
- g. direct and supervise the office superiorly in relation with the performance of the council's rendered responsibility by this proclamation;
- h. shall pass through decisions of the council of inquiry to the pertinent bodies;
- i. shall submit annual performance report of the council of inquiry to the commission.

10. Powers and Duties of the Vice Chairperson of the Council of Inquiry

Vice chairperson of the council shall:

1. Act duties of the council superiorly on behalf of the chairperson of the council, where he is in absence;
2. Perform other duties that shall be rendered to him by identifying with the chair person or the council of inquiry.

11. Nomination of Temporay Chairperson

Where the vice chairperson of the council of inquiry is in absence, or under circumstance, he is unable to perform duties on behalf of the chairperson, a person among memers of the council shall be delegated incase of chairperson of the commission, to direct duties temporarily.

12. የአጣሪ ጉባዔው አባላት ተግባርና ሃላፊነት

ማንኛውም የአጣሪ ጉባዔው አባል፡-

1. በበቂ ምክንያት ካልሆነ በስተቀር አጣሪ ጉባዔው በሚጠራው ማንኛውም ስብሰባ ላይ መገኘት ይኖርበታል ፤
2. በበቂ ምክንያት ስብሰባ ላይ የማይገኝ ከሆነ ይህንኑ ለአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ አስቀድሞ ማሳወቅ አለበት፤
3. በአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ በአጀንዳነት በተያዘ ጉዳይ ላይ በተሟላ ዝግጅት መሳተፍ እንዲሁም ሃላፊነቱን ለመወጣት ተገቢውን ጥረት ማድረግ ይኖርበታል፤
4. ሕገመንግስቱን በማክበርና በማስከበር በገለልተኛነት እና በነፃ ህሊና ሃላፊነቱን መወጣት አለበት፤
5. የአጣሪ ጉባዔውን መልካም ስምና ክብር የመጠበቅና የማስጠበቅ ግዴታ አለበት፤
6. የአጣሪ ጉባዔውን መመሪያና ስነ ስርዓት ማክበር ይኖርበታል፡፡

13. የጉባዔው የስብሰባ ጊዜ

1. አጣሪ ጉባዔው በየሦስት ወሩ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል ፤
2. የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ እንደ አስፈላጊነቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ከተጠቀሰው ባነሰ ጊዜ ውስጥ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል ፡፡
3. የአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ የሚደረገው በባህር ዳር ከተማ ሲሆን እንደ አስፈላጊነቱም በክልሉ ውስጥ በተመረጡ በየትኛውም የዞን ከተሞች ሊደረግ ይችላል ፡፡

12. Duties and Responsibilities of Members of the Council of Inquiry

Any member of the council of inquiry:

1. attend any meeting of the council of inquiry, unless prevented by sufficient reasons beyond his control;
2. shall notify to the chairperson in advance where he has a reason beyond his control and unable to attend a meeting ;
3. take part in and be active participant in meeting agendas of the council of inquiry, as well as , to discharge its responsibility properly making his best efforts;
4. discharge his responsibility to respect and cause to respect the constitution, with neutrality and free mentality;
5. Shall have a duty to protect and cause to protect reputation and honor of the council of inquiry;
6. Shall respect directives and procedure of the council of inquiry.

13. Time of meeting of the Council

1. The Council of inquiry shall hold a regular meeting in each three months;
2. The chairperson of the council of inquiry may call for meeting, less than the time specified with sub-article /1/ of this Article, as deemed as necessary;
3. The meeting of the council of inquiry shall be held in Bahir Dar town, as deemed as necessary, it may be held at any towns of Zone, selected in the region.

14. ስለ ንዑስ አጣሪ ኮሚቴ መቋቋም

1. ተጠሪነቱ ለአጣሪ ጉባዔው የሆነ (ከዚህ በኋላ “ንዑስ አጣሪ ኮሚቴው” እየተባለ የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡
2. ንዑስ አጣሪ ኮሚቴ በአጣሪ ጉባዔው የሚሰየሙ በአጣሪ ጉባዔው ውስጥ በቋሚነት የሚሰሩ የንዑስ አጣሪ ኮሚቴውን ሰብሳቢ ጨምሮ ቢያንስ ሦስት አባላት ይኖሩታል፡፡

15. የንዑስ አጣሪ ኮሚቴው ተግባርና ሃላፊነት

ንዑስ አጣሪ ኮሚቴው የሚከተለው ተግባርና ሃላፊነት ይኖሩታል፡-

1. አጣሪ ጉባዔው በሚሰጠው መመሪያ መሰረት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጉዳዮችን ለውሳኔ አሰጣጥ በሚያመች መልክ ያደራጃል፡፡

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የሕገ መንግሥት ትርጉም የሚያስፈልጋቸውና የማያስፈልጋቸው ጉዳዮችን ፣ ለውሳኔ የሚረዱ ጭብጦችን፣ አግባብነት ያላቸው ሕጎችን፣ ውሳኔዎችን እና አስፈላጊ በሆነ መጠን አግባብነት ያላቸው ተሞክሮዎችን በመለየት ያለውን አስተያየት በጥናት ከተደገፈ ማብራሪያ ጋር ለጉባዔው ያቀርባል፡፡

16. የንዑስ አጣሪ ኮሚቴው አባላት የስራ ሁኔታና የአገልግሎት ክፍያ

1. የንዑስ አጣሪ ኮሚቴው አባላት የስራ ሁኔታ በጋራ ቅጥር መርህ ላይ የተመሰረተ ሆኖ እንደአግባብነቱም ተቀጣሪዎች ወይም ተጀሚዎች ከሆኑ በአሰሪዎቻቸውና በጉባዔው መካከል በሚደረግ ስምምነት ይወሰናል፡፡

14. Establishment of Sub-Inquiry Committee

1. Hereafter called “ sub-inquiry committee” that is accountable to the council of Inquiry, is established with this proclamation;
2. The sub-inquiry committee shall have at least three members, including chairperson of the sub-inquiry committee, nominated with the council of inquiry, that shall serve permanently in the council of inquiry.

15. Duties and Responsibilities of the Sub-Inquiry Committee

The sub inquiry committee shall have the following duties and responsibilities:

1. shall organize the counstitutional interpretation issues suitable for rendering decisions, pursuant to directives, that the council of inquiry shall render;
2. Without prejudice to the general provision stipulated with sub-article /1/ of this Article, shall submit by identifying issues, that shall need and not need constitutional interpretation , themes that shall help to decision, appropriate laws , decisions and appropriate practises with the necessary amount, to the council of its own opinions supporting with justification by surveying .

16. Working Condition and Service Charge of Members of the Sub-Inquiry Committee

1. The working condition of members, of the sub-inquiry committce shall be established on communal employment principle ; as deemed as necessary, if they are employees or appointees, their working conditions shall be determined with agreement, that shall be conduted between employers and the council;

2. በንዑስ አጣሪ ኮሚቴው ውስጥ እንዲሰሩ የተሰየሙ የጉባዔው አባላት ለሚሰጡት አገልግሎት ለተሰየሙበት የስራ መደብ የተወሰነው ደመወዝ እና ጥቅማ ጥቅም በአሰሪዎቻቸው በኩል ይከፈላቸዋል፡፡

17. ስለ አጣሪ ጉባኤው ጽ/ቤት

1. የክልሉ ምክር ቤት ጽ/ቤት የአጣሪ ጉባኤው ጽ/ቤት በመሆን ያገለግላል

2. የክልሉ ምክር ቤት ጽ/ቤት አስቀድሞ በተቋቋመበት አዋጅ የተሰጡት ስልጣንና ተግባራት እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚተሉት ልዩ ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

ሀ. ለአጣሪ ኮሚቴው አባላት አጠቃላይ አስተዳደራዊ አገልግሎት ይሰጣል፤

ለ. ለአጣሪ ጉባዔው የጥናትና ምርምር አገልግሎት ይሰጣል፤

ሐ. ለአጣሪ ጉባዔው አባላት የሰብሰባ ጥሪ ያስተላልፋል፤ አጀንዳዎችንና ተፈላጊ ሰነዶችን ያሰራጫል፤ መሰብሰቢያ አዳራሾችን ያመቻቻል፤

መ. በአጣሪ ጉባዔው ስብሰባዎች ላይ ከሚገኙት ባለጉዳዮች መካከል የጉባዔውን የስራ ቋንቋ የማያውቁ ባጋጠሙ ጊዜ የትርጉም አገልግሎት እንዲሰጥ ያደርጋል፤

ሠ. የአጣሪ ጉባዔውን ቃለ ጉባዔ፤ ውሳኔዎችና ሌሎች ሰነዶች ተመዝግበውና ተደራጅተው እንዲያዙና እንዲጠበቁ ያደርጋል፤

2. Memembers of the council who have been nominated to work in the sub –inquiry committee, shall be entitled to the determined salary and benefits for the position they are nominated by their employers.

17. Office of the Council of Inquiry

1. The secretariat of the council of the region shall serve as the office of the council of inquiry;

2. without prejudice to rendered powers and duties by its establishment proclamation, the secretariat of the council of the region shall have the following special duties and responsibilities:

a. render general administrative service to members of the council of inquiry;

b. render a research service for the council of inquiry;

c. call for a meeting to members of the council of inquiry, distribute agendas and necessary documents, and facilitate the confrence halls;

d. cause to be translated, when it encounters participants of the meeting not knowing the council’s woking language among participants of the council of inquiry’s meeting;

e. cause to be maintained and protected the council of inquiries minutes, decisions and other documents, by being registered and orgnized;

ረ.አጣሪ ጉባዔው የሚያወጣቸውን መፅሔትና ሌሎች ፅሁፎች እንዲሁም ዓመታዊ ሪፖርቶችን አዘጋጅቶ በማሳተም እንዲሰራጭ ያደርጋል፤

ሰ.በሚመለከተው የስራ ክፍል አማካኝነት በየጊዜው ስለ አጣሪ ጉባዔው አሰራርና ውሳኔዎች መግለጫ ይሰጣል ወይም እንዲሰጥ ያደርጋል፤

ሸ.ባለጉዳዮች ተገቢውን መስተንግዶ እንዲያገኙ ያደርጋል፤

ቀ.ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ህብረተሰቡ ስለህገመንግስቱ፣ ስለህገመንግስት ትርጉም እና ሌሎች ተዛማጅነት ስላላቸው ጉዳዮች እንዲያውቅ በተለያዩ መንገዶችና ዘዴዎች የግንዛቤ ማስጨበጥ ስራ ይሰራል ወይም እንዲሰራ ያደርጋል፤

በ.የሕገመንግስት ትርጉም አቤቱታ ለሚያዘጋጁ ባለሙያዎች ስለአቤቱታ አቀራረብ ስልጠና ይሰጣል፤

ተ.የአጣሪ ጉባዔውን የውስጥና የውጭ ግንኙነት ስራዎች ያስተባብራል ፤

ቸ. ለአጣሪ ጉባዔው ስራ ስኬታማነት የሚረዳ የፋይናንስ ድጋፍና ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

ክፍል ሦስት

ሕገ መንግሥትን ስለመተርጎም

18. መሠረቱ

1.አጣሪ ጉባዔው ማንኛውም ሕግ፣ ልማዳዊ አሰራር ወይም የመንግስት አካል ወይም የባለስልጣን ውሳኔ ከሕገ መንግሥቱ ጋር ይቃረናል የሚል ጥያቄ በጽሁፍ ሲቀርብለት ያጣራል፡፡ በሚያደርገው ማጣራት መሠረት ሕገ መንግሥቱን መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በጉዳዩ ላይ የውሳኔ ሃሰብ ያቀርባል፡፡

f. Cause to be distributed by publishing magazines and other documents that the council of inquiry shall prepare, as well as, annual reports of it;

G. render or cause to be rendered briefing on procedure and decisions of the council of inquiry periodically, with regard to the pertinent department customers;

h. cause to get appropriate seervice/ entertains of the customers;

i. create or cause to be created awareness of people by using various ways and methods about constitution, Interpretation of constitution and other related issues, collaborating with pertinent bodies;

j. render training about delivery of complaints for professionals , who shall prepare constitutional interpretation complaints;

k.coordinate internal and external activities of the council of inquiry;

l.support financially and perform other activities, that help to the success of the council of inquiry works.

PART THREE

Interpretation of the Constitution

18. Formation

1. The council of inquiry shall investigate requests submitted in writing that any law , customary practice, or government body or decision of official contravenes with the counstitution; submit a resolution on the case, where it finds necessary to interpret the constution , pursuant to its investigation;

2.በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጉዳይ ለአጣሪ ጉባዔ ሊቀርብ የሚችለው፡-

ሀ. በፍርድ ቤት ሊወሰን የሚችል ከሆነ ስልጣን ላለው ፍርድ ቤት ቀርቦ ሲታይ፤

ለ. በአስተዳደር አካል ሊወሰን የሚችል ከሆነ ጉዳዩን አይቶ ለመወሰን በየደረጃው ስልጣን ላለው አስፈፃሚ አካል ቀርቦ የመጨረሻ ውሳኔ ሲገኝ፤

ሐ. በፍርድ ቤት ሊወሰን በማይችል በማንኛውም ጉዳይ ላይ የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ አንድ ሦስተኛ ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ የምክር ቤት አባላት ወይም በክልል አስፈፃሚ አካላት ለአጣሪ ጉባዔ ሊቀርብ ይችላል፡፡

19. በፍርድ ቤት በተያዙ ጉዳዮች ላይ የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ሊያቀርቡ ስለሚችሉ ሰዎች

1. በፍርድ ቤት በተያዙት ጉዳዮች የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ የተነሳ እንደሆነ ጥያቄው ጉዳዩን በያዘው ፍርድ ቤት ወይም በባለጉዳዩ አማካኝነት ለጉባዔው ሊቀርብ ይችላል፤

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ባለጉዳዩ ጥያቄውን ለአጣሪ ጉባዔ ከማቅረቡ በፊት ጉዳዩን ያየው ፍርድ ቤት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄውን ለአጣሪ ጉባዔው ይልክለት ዘንድ ጥያቄ ማቅረብ ይኖርበታል፤

3. ሆኖም ጉዳዩን የያዘው ፍርድ ቤት የትርጉም ጥያቄ ለአጣሪ ጉባዔው የሚልከው ጉዳዩን ለመወሰን ሕገ መንግሥቱን መተርጎም ያስፈልጋል ብሎ ሲያምን ነው ፤

2. Pursuant to sub- article /1/ of this Article, constitutional interpretation issue may be submitted to the council of inquiry:

a. If possible to be determined by the court, where investigated before the court ,which is vested with power ,

b. If possible to be determined by the administrative body, to determine the issue, where it gets the last decision, submitted to the executive body, that is vested with power hierarchically;

c. The constitutional inquiry requests, on any issue, that can not be decided with court may be submitted to the council of inquiry, by 1/3 or more than this number of members of the council or by the regional executive bodies.

19. Persns who may Request the Constitutional Interpretation on Disputants in Court

1. where issues of constitutional interpretation arise on cases handled by courts, such issues may be submitted to the council of inquiry, by the court or the interested party;

2. Without prejudice to the general provision of sub-article /1/ of this Article , the pertinent party shall, prior to submitting the case to the council of inquiry, present his request to the court that has handled the case, to send the constitutional interpretation request to the council of inquiry;

3. Whereas, the court handling the case shall submit it to the council of inquiry only if it believes that there is a need for constitutional interpretation in deciding the case;

4. ፍርድ ቤቱ ለአጣሪ ጉባዔው የሚልከው የሕገ መንግሥት ትርጉም ለመስጠት አስፈላጊ የሆነውን ነጥብ ይሆናል ፤
5. ጥያቄው የቀረበለት ፍርድ ቤት ጥያቄውን ያልተቀበለው እንደሆነ ባለጉዳዩ ለአጣሪ ጉባዔው ጥያቄውን ማቅረብ የሚችለው ይህንኑ የፍርድ ቤት ውሳኔ ባወቀ በ30 ቀናት ውስጥ ይሆናል፤
6. ባለጉዳዩ ለአጣሪ ጉባዔው የሚያቀርበው ጥያቄ የሕገ መንግሥት ትርጉም ለመስጠት አስፈላጊ የሆነውን ነጥብ ይሆናል፡፡

4. The court shall send the issue, to the council of inquiry, that is necessary to render the constitutional interpretation;
5. Where the court rejects the case , the pertinent party may submit his request, to the council of inquiry within 30 days from receipt of the decision of the court;
6. The pertinent party shall submit a request to the council of inquiry, that is necessary for rendering the constitutional interpretation of the issue.

20.ከፍርድ ቤት ውጪ ስለሚቀርብ የሕገመንግሥት ትርጉም ጥያቄ

1. በማንኛውም የመንግሥት አካል ወይም ባለሥልጣን በተሰጠ የመጨረሻ ውሳኔ ምክንያት በሕገ መንግሥቱ የተደነገገው መሠረታዊ መብቴና ነፃነቴ ተጥሷል የሚል ማንኛውም ሰው የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ለአጣሪ ጉባዔው ሊያቀርብ ይችላል፤
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ለአጣሪ ጉባዔው የሚቀርበው የመብት መጣስ አቤቱታ ጉዳዩን አይቶ ለመወሰን በየደረጃው ስልጣን ላለው የመንግሥት አካል ቀርቦ የመጨረሻ ውሳኔ የተሰጠበት ከሆነ ነው፤
3. በክልል ሕግ አውጪ አካላት የሚወጡ ሕጎች ከሕገ መንግሥቱ ጋር ይቃረናሉ የሚል ጥያቄ ሲነሳ ጉዳዩ የሚመለከተው ፍርድ ቤት ወይም ባለጉዳይ ይህንኑ ለአጣሪ ጉባዔው ሊያቀርብ ይችላል፡፡

20. Inquiring for Constitutional Interpretation of Cases Outside the Courts

1. Any person who alleges that his fundamental rights and freedoms have been violated by the rendered final decision, of any government institution or official, may present his case to the council of inquiry for constitutional interpretation;
2. Any appeal, under sub- article/1/ of this Article, may be submitted to the council of inquiry, if the case has been exhausted by the geovernment institution having the power with due hierarchy to consider it.
3. Where the request arises that laws that shall be issued by the regional legislative bodies, contravenue to the counstitution, the pertinent court of the issue or the pertinent party of the issue may submit the request to the council of inquiry.

21. ጉዳይን ባለበት ደረጃ ስለማቆየት

አጣሪ ጉባዔው ከፍርድ ቤት የተላከለትን ወይም ከባለጉዳዩ የቀረበለትን የትርጉም ጥያቄ መርምሮ ውሳኔ እስኪሰጥ ድረስ በፍርድ ቤት ክርክር ላይ ያለ ጉዳይ በእንጥልጥል እንዲቆይ ሊያዝ ይችላል፡፡

22. የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ አቀራረብ

1. ለአጣሪ ጉባዔው የሚቀርብ የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ አቀራረብ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣ የአቤቱታ አቀራረብ መመሪያ መሰረት የሚወሰን ይሆናል፡፡

2. የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ በውክልና ሊቀርብ ይችላል፡፡

23. ጉዳዮችን ስለመምራት

የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ በቀረቡ ጉዳዮች ላይ የሙያ አስተያየት እንዲዘጋጅ ለንዑስ አጣሪ ኮሚቴ አባላት በቅድሚያ ይመራል፡፡

24. የሙያ አስተያየት ስለማሰባሰብ

1. አጣሪ ጉባዔው በቀረበለት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ላይ የራሱን ውሳኔ ከመስጠቱ ወይም ለኮሚሲዩኑ የውሳኔ ሀሳብ ከማቅረቡ በፊት አግባብነት አላቸው ብሎ የሚያምንባቸው ተቋማት ወይም ባለሙያዎች ቀርበው አስተያየት እንዲሰጡ ሊያደርግ ይችላል፤

2. አጣሪ ጉባዔው የሕገ መንግሥት ጉዳዮችን ለማግራት አስፈላጊ ነው ብሎ ያመነበትን ማንኛውንም አይነት ማስረጃ አስቀርቦ ሊመረምር ወይም ባለሙያ ጠርቶ ሊጠይቅ ይችላል፤

21. Pending Cases

The council of inquiry may order to be pending cases in court, until it shall render a decision, by investigating the interpretation request, that has been forwarded or submitted from the pertinent party of the issue .

22. Query of the Constitution Interpretation

1. The query of interpretation of the constitution, shall be determined by the query of the complaint's directives that shall be issued, pursuant to this proclamation;

2. The request of constitutional interpretation may be submitted with delegation or representation.

23. Referring Cases

The chairperson of the council of inquiry may refer, in advance to subinquiry committee members, to be prepared professional comments on the submitted issues.

24. Gathering professional Opinions

1. The Council of inquiry may , call up pertinent institutions or professionals to appear in advance of it and give opinions, prior to render his own decision or submit a resolution to the commission, on the submitted request of interpretation of the council thereof ;

2. The council of inquiry may investigate any evidence, cause to submitting it or request by calling up the professional, that it believes necessary to investigate the constitutional issue;

3. ማንኛውንም ማስረጃ እንዲሰጥ በአጣሪ ጉባዔው የተጠየቀ ሰው የተጠየቀውን ማስረጃ ወዲያውኑ የመስጠት ግዴታ አለበት፡፡

25. የጉዳይ አቀራረብና ወይይት ስለሚመራበት ሁኔታ

1. ለጉባዔው የቀረቡ ጉዳዮች የተለየ ሁኔታ በመኖሩ ቀድሞ እንዲታዩ በጉባዔው ሰብሳቢ ካልተወሰነ በቀር እንደ አቀራረባቸው ቅደም ተከተል ማጣራት ይደረግባቸዋል፡፡
2. ወይይቱ የሚመራበትና ውሳኔ የሚሰጥበት ወይም የውሳኔ ሀሳብ የሚቀርብበት ሥነ ሥርዓት አጣሪ ጉባዔው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡
3. አንድ ጉዳይ በሚታይበት ጊዜ በበቂ ምክንያት ካልሆነ በስተቀር ለተደጋጋሚ ቀጠሮ መተላለፍ የለበትም፡፡
4. አጣሪ ጉባዔው የያውን ጉዳይ በክልሉ ህገ መንግስት አንቀጽ 12 ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት ለሕዝብ ግልፅ በሆነ መንገድ ሊገልጽ ይችላል፡፡ ዝርዝር ሁኔታው አጣሪ ጉባዔው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

26. ስለ አጣሪ ጉባዔው ስብሰባና የውሳኔ አሰጣጥ ሥነ ሥርዓት

1. ከአጣሪ ጉባዔው አባላት መካከል ሁለት ሦስተኛው ከተገኙ ምልዓተ ጉባዔ ይሆናል፡፡
2. ጉባዔው በቀረበለት ጉዳይ ላይ የሚሰጠው ውሳኔ ወይም የሚደርስበት የውሳኔ ሃሳብ በአብላጫ ድምፅ ይሆናል፡፡

3. Any person that has been requested, to submit evidence by the council of inquiry, shall have a duty to submit the requested evidence immediately.

25. Case of Submission and Presiding over the Meeting

1. Unless the submitted cases to the council has a special case and determined to be investigated in advance by the chairperson of the council , shall be investigated as their submission respectively;
2. Presiding over of the meeting and rendering decision or procedure of submission of the recommendation shall be determined by directives, that the council of inquiry shall issue;
3. Where a case is investigated, it shall not be postponed for the repeating appointment, unless with a sufficient reasons;
4. The council of inquiry may notify clearly to the public, that it investigated the issue, pursuant to sub –article /1/ of Article /12/ of the constitution of the region. The particulars of it shall be determined by directives that the council of inquiry shall issue.

26. Meeting of the Council of Inquiry and Procedure of Decision Rendering

1. The council of inquiry shall have a quorum if two-thirds of the members are in attendance;
2. The quorum that shall render or arrive at a decision, on the submitted case to it shall be passed by majority vote;

3. የተሰጠው ድምፅ በሁለቱም ወገን እኩል በሚሆንበት ጊዜ ሰብሳቢው ያለበት ወገን ወሳኝ ይሆናል፡፡
4. አጣሪ ጉባዔው የሚሰጣቸው ውሳኔዎች ወይም የሚያቀርባቸው የውሳኔ ሃሳቦች በስብሰባው ላይ የተገኙትን አባላት፣ የአቤቱታ አቅራቢዎች ወይም ወኪሎቻቸው እንዲሁም አስተያየት የሰጡ ሰዎች ሙሉ ስምና የጉዳዩን ዝርዝር፣ የተሰጡ አስተያየቶችን እና ሌሎች አጣሪ ጉባዔው በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰኑ ጉዳዮችን መያዝ አለባቸው፡፡
5. በጉባዔው የሚሰጡት ውሳኔዎች ወይም የሚቀርቡት የውሳኔ ሃሳቦች በስብሰባው ላይ በተገኙ የአጣሪ ጉባዔው አባላት መፈረም ይኖርባቸዋል፡፡

27. ውሳኔና የውሳኔ ሃሳብ

1. አጣሪ ጉባዔው የቀረበለትን የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ከመረመረ በኋላ፡-
 - ሀ. ሕገ መንግሥቱን መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ ካላገኘው የቀረበለትን ጥያቄ ውድቅ በማድረግ ውሳኔውን ለአቤቱታ አቅራቢው በጽሁፍ ያሳውቃል፤
 - ለ. ሕገ መንግስት መተርጎም ያስፈልጋል ብሎ ሲያምን የውሳኔ ሀሳቡንና ከጉዳዩ ጋር የተያያዙ መረጃዎችና ሰነዶችን አያይዞ ለኮሚሲዮኑ ይልካል፡፡

3. Where the rendered decision is in tie with both parties, the party which the chairperson is presented shall be a fundamental decision;
4. The council of inquiry , that shall render decisions or submit recommendations shall incorporate participants of the meeting, complainers or their representatives, as well as, full name of perons who render opinions and details of the case , the rendered opinions and other cases shall be determined by directives, that the council of inquiry shall issue;
5. Decisions that shall be rendered or the submitted recommendations by the council, shall be signed by members of the council of inquiry who participated in the meeting.

27. Decision and Recommendation

1. The Council of inquiry after investigating the submitted request of interpretation of the constitution:
 - a. where it finds that there is no need for consitutional interpretation, it may reject the case and notify of its decision in writing thereof to the pertinent body;
 - b. where it believes necessary to interpret the constitution, it shall submit its recommendations thereon, together with testimonies and documents relating thereto to the commission.

2. የጉባዔው ውሳኔ ወይም የውሳኔ ሃሳብ የቀረበውን ጉዳይ ዝርዝር መግለጫ፤ የሕገ መንግሥት ትርጉም ያስፈልጋል ወይም አያስፈልግም ያለበትን ምክንያትና የደረሰበትን መደምደሚያ በግልጽ የሚያሳይ መሆኑን ይኖርበታል፡፡

3. ጉባዔው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ (ሀ) መሠረት የሰጠውን ውሳኔ ለባለጉዳዩ ለማሳወቅ እንዲሁም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ (ለ) መሠረት የደረሰበትን የውሳኔ ሃሳብ ለኮሚሲዮኑ ለመላክ የሚያስፈልገው ጊዜ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል ፡፡

28. ለባለ ጉዳይ ስለሚሰጥ የውሳኔ ግልባጭ እና ስለይግባኝ

1. አጣሪ ጉባዔው የሕገመንግስት ትርጉም አያስፈልግም በማለት በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ባለጉዳይ የውሳኔው ግልባጭ እንዲሰጠው ሲጠይቅ የፅህፈት ቤቱ ሃላፊ የተዘጋጀውን ውሳኔ ግልባጭ እንዲሰጠው ያደርጋል፤
2. የውሳኔ ግልባጩ ትክክለኛነት አግባብ ባለው የፅህፈት ቤቱ የስራ ሃላፊ መረጋገጥ ይኖርበታል፤
3. የሀገ መንግስት ትርጉም አያስፈልግም ብሎ አጣሪ ጉባዔው በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ማንኛውም ወገን ውሳኔው በደረሰው በ30 ቀናት ውስጥ ይግባኙን በጽሑፍ አዘጋጅቶና አስፈላጊ ማስረጃዎችን አያይዞ ለኮሚሲዮኑ ሊያቀርብ ይችላል፡፡ ኮሚሲዮኑ የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል፡፡

2. The decision of the council or the recommendation shall show briefly details description of the submitted case; the reasons that it needs or not needs interpretation of the constitution and the result it reached ;

3. The time required for the council , to inform its decision to the pertinent pary, pursuant to sub-article /1/ (a) of this Article, as well as, pursuant to sub –article /1/(b) of this Article, to send the recommendation to the commission, shall be determined by directives that it shall issue thereof .

28. Copy of Decision Rendering to the Pertinent Party and Appeal

1. A party dissatisfied with the decision of the council of constitutional inquiry of rejection of case, relating to review of constitutional interpretation , where he requests the copy of the decision, the head of the office cause to be rendered the prepared copy of decision;
2. The accuracy of copy of decision shall be approved by the appropriate head of the office;
3. Any party dissatisfied with the decision of the council of constitutional inquiry, of rejection of case relating to review of constitutional interpretation, may submit his appeal preparing with writing and attach the necessary evidences to the commission, within 30 days after the receipt of the decision. The decision that shall be rendered by the commission shall be final

thereto.

29. ስለ ክፍያ

ለአጣሪ ጉባዔው የሚቀርብ የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ከክፍያ ነጻ ነው፡፡

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

30. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው አጣሪ ጉባዔው በስልጣን ክልሉ የሚሰጣቸውን ትዕዛዞች የመፈጸም ወይም የማስፈፀም ግዴታ አለበት፡፡

31. ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ህጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ህግ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሰራር በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

32. መመሪያን የማውጣት ስልጣን

በዚህ አዋጅ ሌሎች ድንጋጌዎች ላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ አጣሪ ጉባዔው ለዚህ አዋጅ የተሟላ አፈፃፀም የሚያስፈልጉትን የተለያዩ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል፡፡

33. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ መንግስት ዝክረ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

ባሕር ዳር

ሰኔ 06 ቀን 2007 ዓ/ም

ገዱ አንዳርጋቸዉ

የአማራ ብሔራዊ ክልል

ፕሬዚዳንት

29. Service Charge

Application for constitutional interpretation submitted to the council of inquiry, shall be exempt from a service charge.

PART FOUR

MISCELLANEOUS PROVISIONS

30. Duty to Cooperate

Any person is duty bound to execute or cause to execute the orders, given by the council of inquiry on matters within its jurisdiction.

31. Inapplicability of Laws

Any law, regulation, directives or customary practice, which is inconsistent with this proclamation, shall not be applicable on matters provided in this proclamation.

32. Power to Issue Directives

Without prejudice to other stipulated provisions in this proclamation, the council of inquiry may issue different directives that are necessary to the full implementation of this proclamation.

33. Effective Date

This proclamation shall come into force as of the date of publication in the Zikre-Hig Gazzettee of the regional government.

Done at Bahir Dar,

This 13th day of May, 2015

Gedu Andargachew

President of the Amhara National Region